

KESKKONNAMINISTEERIUM

KOVide tegevuste kooskõla energia- ja kliimakavade eesmärkidega: väljakutsed ja soovitused kliimamõju hindamisel

Laura Remmelgas

Kliimaosakonna nõunik

Tallinn, 17.03.2023

Kohaliku omavalitsuse energia- ja kliimakava (KEKK)

- Seab ja mõtestab kohaliku tasandi kliima- ja energiaeesmärgid võttes arvesse järgmisi valdkondi:
 - Energeetika ja varustuskindlus;
 - Tervis, sotsiaalhoolekanne ja päästevõimekus;
 - Maakasutus ja planeerimine;
 - Looduskeskkond;
 - Majandus s.h keskkonnahoidlikud riigihanked ja ringmajandus;
 - Biomajandus;
 - Kogukond, teadlikkus ja koostöö;
 - Taristu ja ehitised;
 - Transport ja liikuvus.

Kohaliku omavalitsuse energia- ja kliimakava (KEKK)

Kliimamõju vähendamiseks vajalikud tegevuste suunad:

- energiatarbimise vähendamine (konkreetses KOVi halduspiirides);
- energianõudluse ja säästva energia pakkumise ühitamine,
- energiatõhususe parandamine;
- kohalike taastuvate energiaressursside kasutamise edendamine;
- valmisoleku ja võimekuse tagamine kliimamuutuste põhjustatud negatiivsete mõjude minimeerimiseks ja positiivsete mõjude parimaks ärakasutamiseks KOV territooriumil.

Eesti kliimaeesmärgid (leevendamine) – KOVil oluline panus nende saavutamisel

2030

**Kliimapaketi „Eesmärk 55“
JJM eesmärk: -24%**

**Kliimapaketi „Eesmärk 55“
LULUCF eesmärk: suhteline
eesmärk võrreldes 2016-2018
keskmisega: -434 kt**

2040

**Uued EL 2040 eesmärgid:
arutelusid alustatakse 2024**

2050

Eesti 2035: kliimaneutraalsus

**Eesti 2035 tegevuskava: 8000
kt CO2 ekv**

Millised ootused võiksid KOVid KMH/KSH hindamistele seada?

- **KMH ja KSH tulemused peaksid olema seostatavad KEKKides seatud kliimaeesmärkidega**, st tulemuste põhjal on võimalik hinnata tegevuse kooskõla kliimaeesmärkidega, näha ette vajalikke leevendus- või maandamismeetmeid ning võtta neid arvesse lubade väljastamisel või strateegiliste valikute tegemisel.
- Kliimamõju hindamine peab olema asjakohane – **hinnata tuleks seda, mis näitab mõju kliimaeesmärkide saavutamisele**
- **Kooskõla Euroopa Liidu rahastuse kasutamise nõuetega**

Näidisparameetrid KHG mõju hindamiseks ja nende kooskõla KEKKis seatud KHG heite eesmärkidega

Sektor	Näidisparameeter
Jäätmemajandus	Ladestatud biolagunevate jäätmete kogus
	Tekkiva reovee kogus
	Põletatud jäätmete kogus
Transport	Eri transpordiliikide läbisõit aastas
	Eri kütuste kasutus aastas
	Modaaljaotus
Energeetika (v.a transport)	Tahkest biomassist toodetud energia maht
	Taastuvatest energiaallikatest (tuul ja päike) toodetud energia maht
	Kasutatud maagaasi kogus

Väljakutsed

- Tagada kliimamõju hindamise asjakohasus – hinnata tuleks seda, mis näitab mõju kliimaeesmärkide saavutamisele
- Tõsta mõju hindajate ja kooskõlastusprotsessis osalevate ametiasutuste võimekust
- Kooskõla Euroopa Liidu rahastuse kasutamise nõuetega

EUROOPA LIIDU NÕUDED

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

EUROOPA KOMISJON

KOMISJONI TEATIS

Taristu kliimakindluse tagamise tehniliste suunised aastateks 2021–2027

(2021/C 373/01)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0916\(03\)
&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0916(03)&from=EN)

Kliimakindluse tagamine on protsess, mille tulemusena lõimitakse taristu projektide arendamisse kliimamuutuste leevendamise (KHG jalajälg) ja kliimamuutuste mõjuga kohanemise (kliimamuutustele vastupidavuse) meetmed.

KLIIMAKINDLUSE TAGAMISE KONTSEPTSIOONI SEOS KMH/KMH PROTSESSIDEGA

- Keskkonnamõjude hindamine (KMH) on eraldiseisev kohustus, mille nõuded on toodud keskkonnamõju hindamise keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses.
- Kui projekti rahastamiseks plaanitakse kasutada ka Euroopa Liidu välisvahendeid, siis võimalusel saab KMH osana läbi viia ka tagamise hindamine.
- Tänapäevane KMH ja KSH praktika ei ole piisav kliimakindluse tagamiseks – tihti tuleb rahastuse taotlemise lisa analüüs.
- Euroopa Komisjoni kliimakindluse tagamise juhend annab hea raamistiku, mille alusel on võimalik siduda kliimamõju hindamine ka valdkondlike eesmärkidega.

ESMASED ETTEPANEKUD

- **Euroopa Komisjoni kliimakindluse tagamise juhend annab hea raamistiku**, mille alusel on võimalik siduda kliimamõju hindamine ka valdkondlike KOV tasandi eesmärkidega;
- **Taristuobjektide kliimamõju hinnangud tuleb siduda ajalise mõõtmega** ja hinnata käitamisaegset mõju või kliimamõju objektile selle käitamise ajal;
- Tagada kliimamõju hindamisel **strateegiliste eesmärkidega vastavuse hindamine**.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Täna!

Laura Remmelgas

Laura.remmelgas@envir.ee

